

## عنوان مقاله:

احتکار در فقه اسلامی و سیره علوی و بررسی قول مشهور در سعه و ضیق موارد آن

## محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های فقهی، دوره 18، شماره 3 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 33

## نویسندگان:

سید حسین نوری - استادیار، دانشکده الهیات، دانشکدگان فارابی دانشگاه تهران، قم، ایران

سیدعباس نوری - کارشناسی ارشد، دانشکده الهیات، دانشگاه قم، قم، ایران

## خلاصه مقاله:

با توجه به روایات و کتاب های فرهنگ لغت، خرید یا ذخیره کردن آذوقه مورد نیاز مردم و جلوگیری از عرضه آن به منظور گران شدن قیمت، احتکار به شمار می آید؛ فقها با اینکه همگی در مرجوح بودن احتکار، اتفاق نظر دارند، در حکم تکلیفی آن هم رای نیستند، نظر مشهور حرمت است؛ ولی برخی بزرگان فقه آن را مکروه می دانند؛ البته نظر درست همان قول مشهور است، چراکه روایات لعن و مجازات محتکران از طرفی، و در ردیف قرار دادن آنان با شاربان خمر و سارقان از طرف دیگر، به هیچ وجه با کراهت سازگاری ندارد؛ اگرچه مشهور بین فقها، احتکار بنابر مفاد روایت سکونی، منحصر در شش مورد گندم، جو، خرما، مویز، روغن نباتی و روغن زیتون است، به نظر می رسد نباید جمود بر الفاظ کرد و باید گستره احتکار را بیش از آن دانست؛ چراکه به موجب عهدنامه امام علی(ع) به مالک اشتر که در آن ملاک احتکار ضرر به دیگران ذکر شده است و نیز با توجه به قاعده لاضرر، احتکار نمی تواند به موارد مزبور منحصر باشد، بلکه موارد ضروری غیرخوراکی را نیز شامل می شود.

## کلمات کلیدی:

احتکار، سیره علوی، فقه اسلامی، قاعده لاضرر، موارد احتکار

## لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1520512>

